

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201003
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121201003.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v právnej veci žalobcu: U. O., K.. XX.X.XXXX, O. P.W. XX, XXX XX V., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 756,40 € s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že úver zo Zmluvy o úvere pôžička na bývanie, č. 9091399486, zo dňa 14.2.2013, je bezúročný a bez poplatkov.

Ia. V tejto časti konania je žalovaný p o v i n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

II. Žalovaný je p o v i n ý vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 756,40 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo 756,40 eur, od 20.02.2021 do zaplataenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Ila. V tejto časti konania je žalovaný p o v i n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

III. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere pôžička na bývanie, č. 9091399486, zo dňa 14.2.2013, v časti (4) Zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia, bod (4.10), v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto ZoÚ, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. Časti Všeobecných obchodných podmienok. Zmluvné strany zároveň vyhlasujú, že sa oboznámili s obsahom rozhodcovskej doložky a s dôsledkami jej uzatvorenia. Zmluvné strany berú na vedomie, že rozhodnutie Rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IIIa. V tejto časti konania je žalovaný p o v i n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 3.2.2021 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplataenie sumy 756,40 € s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia a tiež určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

1.1 Žalobca žalobcu odôvodnil tým, že dňa 14.2.2013 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o úvere č. 9091399486, v ktorej absentujú obligatórne náležitosti predpokladané ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., neuvedením doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, RPMN a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN, ako aj výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Žalobca tiež uviedol, že zmluva o úvere neobsahuje správny údaj o RPMN a tiež je nesprávne uvedená celková výška nákladov. Bezdôvodné obohatenie žaloby vo výške rozdielu medzi platbami a výškou úveru. O skutočnosti, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil sa dozvedel od občianskeho združenia. Čo sa týka objektívnej premlčacej doby, navrhol aplikovať 10-ročných.

1.2 Žalobca ďalej uviedol, že zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v časti (4) v bode 4.10 zmluvy, podľa ktorej sa mali zmluvné strany dohodnúť, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na závery rozhodnutia Okresného súdu Prešov zo dňa 21.2.2018 pod sp. zn. 24C/182/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 4.10.2018 pod sp. zn. 19Co/88/2018.

2. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

2.1 Žalovaný vo svojom vyjadrení vzniesol námietku premlčania, nakoľko úverový účet žalobcu u žalovaného bol zrušený ku dňu 11.12.2013 a teda dňa 11.12.2013 uplynula subjektívna premlčacia doba. Žalobca žalobu na súd doručil 3.2.2021.

2.2 Zmluva o úvere jasne obsahuje dva základné údaje, a to počet mesačných splátok v bode 4.1 Zmluvy o úvere, a to 120 mesiacov a termín konečnej splatnosti úveru dňa 15.2.2023. Doba splácania úveru bola dohodnutá na 120 mesačných splátok s rovnakým dátumom splatnosti.

2.3 Podľa žalobcu RPMN nebola uvedená správne, nakoľko mu nezáväzná internetová kalkulačka vypočítala RPMN vo výške 12,28 %. Tieto kalkulačky sú však len informatívnym a nezáväzným prostriedkom, ktorých závery nie je možné považovať za hodnoverné a aplikovať na dané súdne konanie. Žalovaný trval na tom, že údaj o RPMN bol v Zmluve o úvere uvedený správne a v žiadnom prípade nebol uvedený v neprospech spotrebiteľa.

3. Žalobca v replike zo dňa 16.11.2021 rozšíril žalobný petit o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

3.1 K absencii doby trvania zmluvy žalobca doplnil, že požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch (ZoSÚ) uvádza dobu trvania zmluvy zodpovedá požiadavke čl. 10 ods. 2 písm. c/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES (ďalej len Smernica), len s tým rozdielom, že slovné spojenie ZoSÚ „doba trvania“, je v Smernici vyjadrené slovným spojením „dĺžka trvania“. Aj pojem „doba trvania“ aj „dĺžka trvania“, vyjadruje sumár intervalu od - do. Ak teda vnútroštátne právo, v súlade s právom úniou vyžaduje ako samo-statnú náležitosť uvádzať dobu trvania zmluvy a ako samostatnú náležitosť uvádzať výšku, počet a frekvenciu splátok, tak nemožno tvrdiť, že ak zmluva obsahuje jednu skupinu predpísaných náležitostí, z ktorej sa dá vyvodiť, alebo vypočítať aj obsah a hodnota ďalšej náležitosti, ale v zmluve explicitne neuviedenej, tak že to má mať ten istý význam, ako keby explicitne nevyjadrenú obligatórnu náležitosť zmluva obsahovala. Ak by malo platiť to, čo tvrdí žalovaný, že počet splátok a doba trvania zmluvy sú totožným údajom, tak prišiel by na to aj zákonodarca úniijného práva aj slovenský zákonodarca. Dôkazom o tom, že názor o totožnosti počtu splátok a doby trvania zmluvy nie sú totožným údajom je, že § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ vyžaduje uvádzať v zmluve, pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru dobu trvania zmluvy a v § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ uvádzať pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru počet splátok. Obidva tieto údaje, vyžaduje aj Smernica a to podľa článku 10 ods. 1 písm. c/ Smernice, dĺžku trvania zmluvy o úvere a podľa čl. 10 ods. 2 písm. h/ Smernice počet splátok.

3.2 Zmluva o úvere neuvádza všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Dôkazom o tom je už samotná skutočnosť, že zmluva neobsahuje slovné spojenie predpoklady RPMN. Zmluva o úvere neobsahuje ani údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Len na strane 2 úverovej zmluvy je nečitateľné malým písmom, s ktorým sa je možné oboznámiť s porozumením len s optickými

pomôckami uvedené, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov. Nečitateľné malým písmom napísané časti zmluvy sú pre svoju nečitateľnosť s porozumením neplatné. Žalovaný uvádza v zmluve namiesto celkovej čiastky ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, celkovú výšku nákladov, aj keď takúto náležitosť ZoSÚ nevyžaduje a aj údaj o celkových nákladoch je nesprávny, ako na to poukazujem už v žalobe, a to bez ohľadu na to, či budeme vychádzať zo splátok 122,24 € alebo 124,74 € mesačne. Z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci sp.zn. C-448/17 vyplýva, že zmluva musí obsahovať nielen matematický vzorec výpočtu RPMN, ale tento vzorec musí byť doplnený predpokladmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, čo neznamená nič iné, ako doplnenie jednotlivých premenných vo vzorci, konkrétnymi číselnými údajmi výpočtu aj s ich pomenovaním, teda všetky predpoklady na výpočet RPMN, platné pre konkrétnu zmluvu. Čo sa týka výšky RPMN, tak podľa oficiálnej kalkulačky Ministerstva financií SR je hodnota RPMN pri splátke 122,24 € vo výške 12,28 % a pri splátke 124,74 € vo výške 12,84 %, oproti podhodnotenej výšky RPMN uvádzanej v zmluve vo výške 10,38 %. K predpokladaným námietkam žalovaného, ohľadne započítania poistného do nákladov dal do pozornosti, že zmluva neponúka spotrebiteľovi možnosť odmietnuť poistenie a súhlas s poistením je v zmluve predformulovaný a vyznačený technickými prostriedkami. Ak teda chcel úver získať, nemal inú možnosť ako formulár zmluvy podpísať tak ako mi bol predložený.

3.3 Čo sa týka otázky premlčania, doterajšie názory na premlčanie, tak zo strany žalovaného, ako aj z jeho strany, je potrebné aktualizovať, vzhľadom na zásadný rozsudok Súdneho dvora EÚ, vo veci C-485/19, PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., z 22.4.2021. Pri bezdôvodnom obohatení, vzniknutom z neprijateľných zmluvných podmienok, začína plynúť premlčacia doba od rozhodnutia súdu o určení neprijateľnosti zmluvných podmienok. Pri bezdôvodnom obohatení, vzniknutom z absencie obligatórnych náležitostí zmluvy, absencia ktorých má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy, začína plynúť premlčacia doba od rozhodnutia súdu o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Vzhľadom na tento zásadný posun posudzovania premlčania, rozšíril žalobu o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru, z rovnakých dôvodov, z akých sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia.

4. Tunajší súd na pojednávaní dňa 23.11.2021 uznesením pripustil zmenu žaloby podobe jej rozšírenia o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

5. Súd vykonal dokazovanie listinami a to zmluvou o úvere na č.l. 4, výpočtom RPMN na č.l. 5-6, výpisom z účtu na č.l. 7-8, prehlásením občianskeho združenia na č.l. 9, výpočtom RPMN podľa interaktívnej kalkulačky Ministerstva financií SR na č.l. 47-50, ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

5.1 Žalobca ako fyzická osoba - spotrebiteľ uzatvoril so žalovaným dňa 14.2.2013 Zmluvu o úvere - pôžička na bývanie č. 9091399486, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 8.600,- € s uvedením výšky mesačnej splátky 122,24 €, poplatku za správu a vedenie účtu vo výške 2,50 €, poistenia schopnosti splácať úver - základný súbor poistenia, výšky úrokovej sadzby 8,9 %, dátumu splatnosti prvej splátky 15.3.2013, dátumu každej ďalšej splátky vždy k 15. dňu mesiaca, dátumu konečnej splatnosti úveru 15.2.2023, počtu splátok 120, RPMN vo výške 10,38 %, priemernej hodnoty RPMN vo výške 12,29 % a celkovej výšky nákladov 4.853,29 €.

5.2 Žalobca žalovanému titulom splátok úveru poukázal úhrady v celkovej výške 9.356,40 €, pričom poslednú úhradu realizoval dňa 11.12.2013 vo výške 8.250,23 €.

5.3 Z prehlásenia združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vyplýva, že na združenie sa obrátil žalobca so žiadosťou, že potrebuje poradiť so zmluvou, ktorú uzavrel s Poštovou bankou, a.s.. Informovali ho pri osobnom stretnutí dňa 10.11.2020 o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a taktiež že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

6. Zistený skutkový stav takto právne posúdil:

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb., Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom v rozhodnom čase, Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť

čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 52 ods. 1-3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej aj len ako „OZ“), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ, Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ, Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ, Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 107 ods. 1 OZ, Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 OZ, Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ, Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

7. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový vzťah vo forme zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluvný vzťah strán sporu, založený na základe vyššie uvedenej zmluvy o úvere, spadá pod úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

8. V zmysle článku 4 bod 4.6 zmluvy o úvere právne vzťahy neupravené zmluvou o úvere sa riadia Obchodnými podmienkami, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Sadzobníkom poplatkov, Oboznámením o RPMN, Oznámením o úrokových sadzbách, príslušnými ustanoveniami zákona č. 513/1991 Z.z. Obchodného zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V tejto súvislosti súd uvádza, že právna úprava v Občianskom zákonníku súčinnosťou od 13.6.2014 v zmysle novely ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka vykonanej zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa stanovila jednoznačne, že všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Uvedené platí aj na daný prípad napriek tomu, že daný právny vzťah, ako aj nároky z neho vznikli pred 13.6.2014. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3MCdo/14/2014, zo dňa 21.4.2015, z ktorého vyplýva, že ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka treba použiť od jeho účinnosti aj na právne vzťahy založené pred dňom, kedy toto zákonné ustanovenie nadobudlo účinnosť.

9. Súd uvádza, že predmetná zmluva o úvere obsahuje v názve i termín pôžička na bývanie, avšak z jej obsahu nie je možné vyvodiť, že by sa jednalo o úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti, pre ktoré by bolo možné tento úver v zmysle § 1 ods. 3 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch považovať za úver nespotebiteľský. Iba názov úveru a uvedenia vlastníka nehnuteľnosti nie je skutočnosťou, ktorá by sama o sebe vylučovala aplikáciu zákona č. 129/2010 Z.z. na predmetný právny vzťah.

10. Ďalej súd preskúmal predmetnú úverovú zmluvu, či táto vyhovuje náležitostiam tak ako ich určuje zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. V predmetnej zmluve je uvedená iba výška ročnej percentuálnej miery nákladov, nie sú tu uvedené predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Súd je toho názoru, že do kategórie predpokladov použitých pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov je potrebné zaradiť aj matematický výpočet na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške ročnej percentuálnej miery

nákladov. Inak si spotrebiteľ nemôže preveriť správnosť výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o úvere, umožňujúcej mu posúdiť výhodnosť úveru. Aj s poukazom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-448/2017 HOOS c/a Danko, Danková je absencia spôsobu a vzorca výpočtu RPMN a údajov potrebných na jej výpočet považovaná za absenciu samotnej ročnej percentuálnej miery nákladov.

11. Podľa zmluvy celková výška nákladov za úver predstavuje podľa zmluvy sumu 4.853,29 €. Spolu podľa zmluvy by mal tak žalobca za úver vrátane sumy poskytnutého úveru uhradiť sumu 13.453,29 € (8.600,- € úver plus 4.853,29 € celkové náklady). V uzavretej úverovej zmluve je celková čiastka úveru vyjadrená iba slovne tak, že ide o súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, a je popísaná drobným písmom pod ostatnými náležitosťami úveru. Podľa § 2 písm. h/ zákona č. 129/2010 Z.z., celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť sa rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Prepočtom výšky mesačnej splátky uvedenej v zmluve vo výške 122,24 e počtom splátok 120, však je zrejmé, že žalobca mal za úver uhradiť sumu 14.968,80 € a teda celkové náklady žalobcu tak predstavujú sumu 6.368,80 € (14.968,80 € mínus 8.600,- €). Z uvedeného je tak nepochybné, že v úverovej zmluve nie je uvedená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a to jej presným vyčíslením, ani iným zrozumiteľným spôsobom.

12. V zmluve uzatvorenej medzi stranami sporu absentuje tiež povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch, teda údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takýto údaj v zmluve nie je vôbec obsiahnutý. Počet splátok nemožno stotožniť s dobou splatnosti, a preto pri písmene f/ citovaného zákona iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru a doba trvania zmluvy musí byť určená dátumovo neprichádza do úvahy.

13. Z vyššie uvedených dôvodov má súd za to, že ročná percentuálna miera nákladov a výška celkových nákladov uvedených v zmluve o úvere, sú uvedené nesprávne, v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a zároveň absentuje údaj o dobe trvania zmluvy. Keďže tieto údaje nie sú v zmluve uvedené správne súd konštatuje, že v zmluve absentujú náležitosti úverovej zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a j/ zákona č. 129/2010 Z.z.. Preto podľa § 11 ods. 1 písm. b/ a d/ zákona č. 129/2010 Z.z. platí, že žalovaným poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov.

14. Na základe uvedeného mal žalobca žalovanému zaplatiť vzhľadom na vyššie uvedené len sumu 8.600,- €, ktoré bral ako úver a keďže mu zaplatil spolu až 9.356,40 €, bolo dôvodné zaviazat' žalovaného k zaplaceniu sumy 756,40 € predstavujúcej jeho bezdôvodné obohatenie v dôsledku plnenia žalobcu bez právneho dôvodu podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

15. Následne sa súd musel zaoberať aj námietkou premlčania. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty sa vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech, a o tom, kto ho získal. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti skôr. Pri bezdôvodnom obohatení musí súd prihliadať v zmysle citovaného § 107 ods. 1 a 2 OZ tak na uplynutie subjektívnej lehoty (dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil) ako aj objektívnej lehoty (tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo). Vo vzťahu k subjektívnej lehote žalobca uviedol, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedela v novembri 2020, pričom v konaní nebolo preukázané, že by toto tvrdenie nebolo pravdivé. Pre absenciu akéhokoľvek dôkazu opaku tak súd nemohol považovať námietku premlčania z hľadiska subjektívnej premlčacej lehoty za dôvodnú. Žalobca sa dozvedel o tom, že plnil viac ako podľa zákona mal, čo preukázal prehlásením Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, až v novembri 2020, a teda dvojročná subjektívna premlčacia lehota by mu uplynula až v novembri 2022. Žaloba bola podaná 3.2.2021, t.j. v rámci dvojročnej lehoty.

16. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Ak sa plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo. V 10-ročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí vždy priamo smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného

obohatenia. Nestačí teda, kedy žalovaný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal. Občiansky zákonník napriek tomu, že vymedzuje vo svojich ustanoveniach úmyselné bezdôvodné obohatenie, podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Zavinenie podľa § 15 Trestného zákona je vybudované na dvoch zložkách - vedomostnej a vôľovej. Podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy. O nepriamy úmysel ide, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzrozumený. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. Žalovaný musel vedieť, že neuvedením všetkých zákonných náležitostí v zmluve o úvere nastane sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a pre prípad, že sa tak stane, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený. Konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy, ktorý nerešpektoval ustanovenia zákona slúžiace na ochranu spotrebiteľa nemožno považovať za súladné s dobrými mravmi. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorého návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobcovi, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. (porovnaj rozsudky Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 7Co/84/2011 z 12.12.2011, sp.zn. 2Co/9/2012 z 21.1.2013). Z uvedeného dôvodu je v danom prípade potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť v momente, keď suma celkových úhrad žalobcu prekročila sumu poskytnutého úveru.

17. Z listinného dôkazu predloženého žalobcom súd zistil, že žalobca preplatil úver dňa 11.12.2013 a preto na základe uvedeného nedošlo k premlčaniu žalovanej sumy vo výške 756,40 €.

18. Z prisúdenej sumy súd priznal aj úroky z omeškania, na ktoré má žalobca nárok podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

19. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania od 20.2.2021 (t.j. od druhého dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému) a vo výške nepresahujúcej limit v zmysle citovaného nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Súd preto priznal úroky z omeškania tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

20. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

21. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C-473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS.

22. Ohľadom existencie naliehavého právneho záujmu na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a aktívnej legitímácie žalobcu, súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.3.2019, sp.zn. 6 Cdo 27/2018, podľa ktorého žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c/ Civilného sporového poriadku. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Taktiež z rozhodnutia NS SR pod sp.zn. 6 Ndc 20/2016 z 23.1.2017 vyplýva, že právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí

účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes.

23. Z obsahu spisu je nepochybné, že v danom prípade ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, z ktorej vyplýva, že akékoľvek spory medzi zmluvnými stranami budú rozhodované v súlade rozhodcovskou doložkou uvedenou v čl. 10., II. Časti Všeobecných obchodných podmienok. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách), takže aj v predmetnej veci v celom rozsahu je súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok v časti rozhodcovskej doložky opodstatnená. Vopred pripravená zmluvná podmienka predmetnej zmluvy o úvere, ktorú nemožno meniť individuálnym dojednaním svedčí o tom, že žalobkyňa ako spotrebiteľ nemala vôľu, ale ani možnosť si rozhodcovskú doložku dojednať individuálne. Ak má byť rozhodcovská doložka právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo konkrétna voľba znamená. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne dojednanú rozhodcovskú doložku je nepochybne forma uzavretej zmluvy, t.j. skutočnosť, že rozhodcovská doložka bola súčasťou všeobecných obchodných podmienok. Takúto rozhodcovskú doložku nemožno v žiadnom prípade považovať za individuálne dojednanú, a teda ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, a preto súd žalobe v uvedenej časti vyhovel.

24. Súd navyše dodáva, že predmetná zmluvná podmienka už bola v minulosti vyhlásená za neprijateľnú (viď rozsudok Okresného súdu Prešov z 3.12.2019, sp.zn. 10Csp/186/2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9.6.2020, sp.zn. 15CoCsp/9/2020; rozsudok Okresného súdu Prešov z 21.2.2018, sp.zn. 24C/182/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 4.10.2018, sp.zn. 19Co/88/2018).

25. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto neúspešnému žalovanému súd uložil povinnosť nahradiť úspešnému žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinná strana dobrovoľne nesplní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.